



V Bruseli 10. júla 2018
Zrušuje a nahrádza oznam z
27. februára 2018

OZNÁMENIE ZAJINTERESOVANÝM STRANÁM

VYSTÚPENIE SPOJENÉHO KRÁĽOVSTVA A PRAVIDLÁ EÚ V OBLASTI ŽELEZNIČNEJ DOPRAVY

Spojené kráľovstvo 29. marca 2017 predložilo oznámenie o svojom úmysle vystúpiť z Únie podľa článku 50 Zmluvy o Európskej únii. To znamená, že pokiaľ sa v ratifikovanej dohode o vystúpení¹ nestanoví iný dátum, na Spojené kráľovstvo sa od 30. marca 2019, 00:00 h (SEČ) (ďalej len „dátum vystúpenia“) prestanú vzťahovať všetky primárne a sekundárne právne predpisy Únie². Spojené kráľovstvo sa následne stane „tretou krajinou“³.

Príprava na vystúpenie nie je len záležitosťou orgánov EÚ a vnútroštátnych orgánov, ale aj súkromných subjektov.

Vzhľadom na značnú neistotu, najmä pokiaľ ide o obsah prípadnej dohody o vystúpení, sa všetkým zainteresovaným stranám pripomínajú právne následky, ktoré treba zohľadniť, keď sa Spojené kráľovstvo stane tretou krajinou.

S výhradou akýchkoľvek prechodných opatrení, ktoré môžu byť uvedené v niektorej dohode o vystúpení, od dátumu vystúpenia sa pravidlá EÚ v oblasti železničnej dopravy už na Spojené kráľovstvo nebudú vzťahovať. To bude mať v rôznych oblastiach železničnej dopravy najmä tieto dôsledky:

1. RIADENIE A VYUŽÍVANIE ŽELEZNIČNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Podľa kapitoly III smernice 2012/34/EÚ, ktorou sa zriaďuje jednotný európsky železničný priestor⁴, potrebujú železničné podniky na poskytovanie služieb železničnej dopravy licenciu. Požiadať o ňu smú v členskom štáte EÚ, kde majú sídlo. Licencia je platná na celom území Únie, pokiaľ si podnik plní povinnosti

¹ Momentálne prebiehajú so Spojeným kráľovstvom rokovania s cieľom dosiahnuť dohodu o vystúpení.

² Okrem toho sa v súlade s článkom 50 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii môže Európska rada po dohode so Spojeným kráľovstvom jednomyseľne rozhodnúť, že zmluvy sa prestanú uplatňovať k neskoršiemu dátumu.

³ Tretia krajina je krajina, ktorá nie je členom EÚ.

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/34/EÚ z 21. novembra 2012, ktorou sa zriaďuje jednotný európsky železničný priestor (Ú. v. EÚ L 343, 14.12.2012, s. 32).

stanovené v kapitole III smernice 2012/34/EÚ. Od dátumu vystúpenia už licencie vydané Spojeným kráľovstvom nebudú v EÚ-27 platiť. Železničné podniky, ktoré sú držiteľmi takejto licencie a majú záujem pokračovať v činnosti v EÚ-27 od dátumu vystúpenia, budú musieť požiadať o novú licenciu v členskom štáte EÚ-27 v súlade s kapitolou III smernice 2012/34/EÚ.

Železničné podniky poskytujúce cezhraničné služby medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ-27, ktoré chcú pokračovať vo svojej činnosti aj po dátume vystúpenia, budú musieť splňať právne požiadavky platné v členských štátoch EÚ-27 aj v Spojenom kráľovstve. Tieto podniky preto budú musieť zabezpečiť, aby mali v prípade úsekov cezhraničných služieb nachádzajúcich sa na území EÚ-27 licenciu platnú v rámci EÚ-27. Z článku 17 ods. 1 smernice 2012/34/EÚ vyplýva, že nevyhnutnou podmienkou na získanie licencie EÚ-27 je sídlo v jednom z členských štátov EÚ-27.

2. BEZPEČNOSŤ ŽELEZNÍC

Podľa článku 10 smernice 2004/49/ES o bezpečnosti železníc Spoločenstva⁵ je podmienkou prístupu železničného podniku k železničnej infraštruktúre v Únii získanie bezpečnostného osvedčenia vydaného niektorým z členských štátov. Od dátumu vystúpenia už bezpečnostné osvedčenia vydané Spojeným kráľovstvom podľa článku 10 spomínanej smernice nebudú v EÚ-27 platiť. Železničné podniky, ktoré sú držiteľmi takéhoto osvedčenia a majú záujem pokračovať v činnosti v EÚ-27 od dátumu vystúpenia, budú musieť požiadať o nové osvedčenie v členskom štáte EÚ-27⁶ v súlade s článkom 10 smernice 2004/49/ES.

Podľa článku 14a ods. 4 smernice 2004/49/ES podlieha každý subjekt zodpovedný za údržbu nákladných vozňov požiadavkám osvedčovania. Od dátumu vystúpenia už osvedčenia vydané Spojeným kráľovstvom nebudú v EÚ-27 platiť⁷. Subjekty zodpovedné za údržbu s osvedčením vydaným Spojeným kráľovstvom, ktoré chcú pokračovať v profesionálnej činnosti v Európskej únii, budú musieť požiadať o osvedčenie v niektorom členskom štáte EÚ-27.

Okrem toho môžu subjekty zodpovedné za údržbu od dátumu vystúpenia žiadať o osvedčenie podľa právneho rámca Dohovoru o medzinárodnej železničnej

⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/49/ES z 29. apríla 2004 o bezpečnosti železníc Spoločenstva (Ú. v. EÚ L 164, 30.4.2004, s. 44).

⁶ Konkrétne budú potrebovať bezpečnostné osvedčenie – časť A vydané niektorým členským štátom EÚ-27, aby mohli pôsobiť v EÚ, a bezpečnostné osvedčenie – časť B z každého členského štátu, v ktorom chcú pôsobiť.

⁷ To platí aj pre osvedčenia certifikačných orgánov, ktoré osvedčujú subjekty zodpovedné za údržbu a ktoré sú uznané Spojeným kráľovstvom alebo akreditované akreditačným orgánom Spojeného kráľovstva v súlade s článkom 10 nariadenia (EÚ) č. 445/2011 o systéme certifikácie subjektov zodpovedných za údržbu nákladných vozňov a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 653/2007 (Ú. v. EÚ L 122, 11.5.2011, s. 22).

preprave (COTIF), ktorého stranami je 26 členských štátov EÚ⁸ disponujúcich železničným systémom⁹.

3. INTEROPERABILITA ŽELEZNÍC¹⁰

- Uvádzanie železničných produktov, na ktoré sa vzťahuje smernica 2008/57/ES, na trh: V prípade týchto produktov sa v technických špecifikáciách interoperability Európskej únie stanovujú uplatniteľné postupy posudzovania zhody a to, či je pre každý z nich potrebný zásah tretej strany (notifikovaného orgánu alebo určeného orgánu). Pokiaľ ide o uvádzanie takýchto produktov na trh, toto oznámenie by sa malo vykladať v spojení so všeobecným oznámením hospodárskym subjektom, na ktoré sa vzťahujú právne predpisy Únie v oblasti priemyselných produktov¹¹, najmä s jeho oddielom 2 o postupoch posudzovania zhody a notifikovaných orgánoch. Dôsledky vystúpenia Spojeného kráľovstva z EÚ uvedené vo všeobecnom oznámení sa v plnej miere vzťahujú na osvedčenia vydané orgánmi, ktoré notifikovalo (v prípade notifikovaných orgánov) alebo určilo (v prípade určených orgánov) Spojené kráľovstvo (ďalej len „orgány notifikované/určené v Spojenom kráľovstve“). Nasledujúce odseky sa zaoberajú špecifickými prípadmi týkajúcimi sa uvádzania komponentov interoperability na trh a ich používania, ako aj uvádzania vozidiel a subsystémov do prevádzky.
- Uvádzanie komponentov interoperability na trh a ich používanie: Podľa článkov 10 a 13 ods. 2 smernice 2008/57/ES o interoperabilite systému železníc v Spoločenstve¹² si môže uvedenie komponentu interoperability na trh vyžadovať posúdenie zhody/vhodnosti na používanie, ktoré stanoví notifikovaný orgán. Ak sa vyžaduje posúdenie, ktoré stanovil notifikovaný orgán, v plnom rozsahu platia dôsledky vystúpenia Spojeného kráľovstva z EÚ stanovené vo všeobecnom oznámení o priemyselných produktoch uvedenom v predchádzajúcom odseku.

Komponent interoperability uvedený na trh pred dátumom vystúpenia s osvedčením o zhode/vhodnosti na používanie, ktoré vydal notifikovaný orgán v Spojenom kráľovstve, sa bude môcť používať počas platnosti osvedčení o zhode/vhodnosti na používanie v subsystémoch alebo vo vozidlách, ktorých uvedenie do prevádzky bolo povolené pred dátumom vystúpenia.

⁸ Malta a Cyprus železničný systém nemajú.

⁹ Pozri článok 15 ods. 2 dodatku G ku COTIF a jednotné pravidlá stanovené v súlade s uvedeným článkom, pokiaľ ide o osvedčovanie subjektov zodpovedných za údržbu v rámci COTIF. Pokiaľ ide o vzťah medzi osvedčovaním subjektov zodpovedných za údržbu podľa smernice 2004/49/ES a rámca COTIF, pozri článok 3a ods. 5 toho istého dodatku.

¹⁰ Zásady uvedené v tomto oddiele sa budú uplatňovať aj v rámci smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/797 z 11. mája 2016 o interoperabilite železničného systému v Európskej únii (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 138, 26.5.2016, s. 44), keď sa príslušné ustanovenia začnú uplatňovať v jednotlivých členských štátoch EÚ.

¹¹ https://ec.europa.eu/growth/single-market/goods_en.

¹² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/57/ES zo 17. júna 2008 o interoperabilite systému železníc v Spoločenstve (Ú. v. EÚ L 191, 18.7.2008, s. 1).

- Uvádzanie vozidiel a subsystémov do prevádzky: Podľa článku 21 smernice 2008/57/ES musí železničné vozidlo pred použitím v sieti povoliť na uvedenie do prevádzky vnútroštátny bezpečnostný orgán, ktorý je príslušným orgánom pre túto sieť v súlade s uvedenou smernicou. Povolenia na uvedenie vozidiel do prevádzky podľa článku 21 smernice 2008/57/ES vydané v EÚ-27 pred dátumom vystúpenia budú platné aj po ňom, aj keď boli povolené na základe osvedčení o overení, ktoré vydali orgány notifikované/určené v Spojenom kráľovstve. To isté platí pre povolenia na uvedenie subsystémov do prevádzky podľa článkov 15 a 20 smernice 2008/57/ES. Od dátumu vystúpenia však povolenia na uvedenie do prevádzky podľa článkov 15, 20 a 21 smernice 2008/57/ES budú založené na osvedčeniach o overení vydaných orgánmi notifikovanými/určenými v EÚ-27.

Od dátumu vystúpenia sa používanie železničného materiálu povoleného v Spojenom kráľovstve v medzinárodnej doprave v EÚ bude riadiť dohovorom COTIF, a najmä dodatkami G¹³ a F¹⁴ k nemu.

4. CERTIFIKÁCIA RUŠŇOVODIČOV

- V smernici 2007/59/ES¹⁵ sa stanovujú podmienky a postupy certifikácie rušňovodičov obsluhujúcich rušne a vlaky v železničnom systéme v Únii. Konkrétne sa v nej vyžaduje, aby rušňovodič získal osobitný preukaz a osobitné osvedčenie. Preukazy vydáva príslušný orgán členského štátu, zatiaľ čo osvedčenia vydávajú železničné podniky a manažéri infraštruktúry. Podľa článku 7 je preukaz vydaný členským štátom platný na celom území Únie, zatiaľ čo osvedčenie platí pre tie infraštruktúry a koľajové vozidlá, ktoré sú na ňom uvedené. Od dátumu vystúpenia už preukazy a osvedčenia, ktoré rušňovodičom udelilo Spojené kráľovstvo, nebudú v EÚ-27 platiť.
- Rušňovodiči, ktorí sú držiteľmi preukazu/osvedčenia vydaného v Spojenom kráľovstve a ktorí pracujú v inom členskom štáte, by mali prijať potrebné kroky na získanie certifikačných dokumentov platných v EÚ-27 od dátumu vystúpenia. Železničné podniky alebo manažéri infraštruktúry v EÚ, ktorí zamestnávajú rušňovodičov s certifikačnými dokumentmi vydanými v Spojenom kráľovstve, sa preto vyzývajú, aby tieto osoby informovali o potrebe získať nové certifikačné dokumenty platné v EÚ-27 od dátumu vystúpenia.
- Železničné podniky poskytujúce cezhraničné služby medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ-27, ktoré chcú pokračovať vo svojich činnostiach po dátume vystúpenia, budú musieť zabezpečiť, aby rušňovodiči na úsekoch takýchto cezhraničných služieb, ktoré sa nachádzajú na území EÚ-27, mali požadované preukazy/osvedčenia vydané v EÚ-27.

¹³ „Jednotné právne predpisy pre technické schvaľovanie železničného materiálu používaného v medzinárodnej preprave“. Pokiaľ ide o vzťah medzi povoleniami vozidiel podľa smernice 2008/57/ES a rámca COTIF, pozri článok 3a dodatku G k dohovoru COTIF.

¹⁴ „Jednotné právne predpisy pre záväzné vyhlasovanie technických noriem a prijímanie jednotných technických predpisov pre železničný materiál určený na medzinárodnú dopravu“.

¹⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/59/ES z 23. októbra 2007 o certifikácii rušňovodičov rušňov a vlakov v železničnom systéme v Spoločenstve (Ú. v. EÚ L 315, 3.12.2007, s. 51).

Všeobecné informácie o pravidlách železničnej dopravy v Únii možno nájsť na webovej stránke Komisie venovanej železničnej doprave (https://ec.europa.eu/transport/modes/rail_en). Tieto stránky budú v prípade potreby aktualizované a doplnené o ďalšie informácie.

Európska komisia
Generálne riaditeľstvo pre mobilitu a dopravu